

עת"א 6593/01/17 - עלאא סמיח אגבריה, נגד הממונה על עבודות שירות - מפקדת גוש צפון, מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בנצרת בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

עת"א 6593-01-17 אגבריה(אסיר) נ' הממונה על עבודות שירות - מפקדת גוש צפון ואח'

בפני כבוד השופט יוסף בן-חמו
העותר
נגד
המשיבים
1. הממונה על עבודות שירות - מפקדת גוש צפון
2. מדינת ישראל

החלטה

בפני עתירת אסיר נגד ההחלטה של מפקד המחוז בשב"ס מיום 1/12/16, שהורה על הפסקה מנהלית של ביצוע עבודות השירות.

נימוקי הבקשה

- העותר היה אמור להתחיל בביצוע עבודות שירות למשך 4 חודשים החל מיום 4/12/16. העונש נגזר עליו בתיק תעבורה.
- לאחר שהוגש נגדו כתב אישום נוסף, נעצר העותר ביום 7/9/16 (נרשם בטעות 7/9/17) ושוחרר בתנאים מגבילים הכוללים מעצר בית מלא, עד למתן פסק דין בתיק הנוסף. במסגרת ההליך הנוסף הופנה הנאשם/העותר לקבלת תסקיר לעניין העונש, במסגרתו תיבחן אפשרות שיקומית.
- העותר מודה שביצע את העבירות הנוספות, אך הוא מבקש לקבל הזדמנות לרצות את עונש עבודות השירות.
- לעותר נסיבות אישיות מיוחדות. הוא קטוע פרק יד בעקבות תאונת עבודה שארעה לו בשנת 1995. נשוי, אב לילדה, בתו הוכרה כנכה על ידי הביטוח הלאומי.
- העובדה שהעותר משוחרר בתנאים הכוללים מעצר בית מלא אינה מאפשרת לו לרצות את עבודות השירות, מה שהביא להחלטה המנהלית.
- הגורם המנהלי לא שקל את כל השיקולים המיוחדים ובנסיבות שהיה עליו לשקול. ההחלטה התקבלה בהליך פגום תוך הסתמכות על מידע חלקי ואי שקילת כל השיקולים. לפיכך, יש להורות על ביטול ההחלטה המנהלית ולהורות שהעותר יתחיל את ביצוע עבודות השירות לאחר שיסיים את מעצר הבית בו הוא נתון. לחלופין, לדחות את

ריצוי העונש עד מתן גזר דין בתיק הנוסף.

כתב התשובה

- המשיבה סבורה כי יש לדחות את העתירה.
- עונש המאסר, לריצוי בעבודות שירות, נגזר על העותר בתיק תעבורה 6733/10/12 של בית משפט לתעבורה בנצרת, לאחר שהורשע בעבירות של נהיגה בזמן פסילה שיפוטית, נהיגת רכב ללא ביטוח תקף וללא רישיון נהיגה תקף. גזר הדין ניתן ביום 25/11/15 והעותר נדרש להתייצב לביצוע עבודות שירות ביום 16/11/16.
- העותר נעצר ביום 4/9/16, כשהוא נוהג ברכב בידעו כי הוא פסול מלנהוג. הוגש נגדו כתב אישום ובקשה למעצר עד תום ההליכים.
- ביום 7/9/16 שוחרר העותר בהסכמה, בתנאים של מעצר בית מלא, הנאשם הודה בעבירות המיוחסות לו, הורשע והוא ממתין למתן גזר דין.
- העותר פנה לבית המשפט הפלילי ביום 13/11/16 וביקש לשנות את תנאי השחרור, כך שיתאפשר לו לבצע את עבודות השירות, אך בקשתו נדחתה משום שבית המשפט התרשם שהעותר אינו סר למרות החוק ומבטא זלזול בהחלטות שיפוטיות שניתנו בעניינו.
- העותר שלח בקשה לדחיית תחילת מועד ריצוי עבודות השירות משום שהוא עצור עד תום ההליכים ואין באפשרותו לרצות את עבודות השירות, אך בקשתו לא נענתה.
- העותר התייצב ביום 23/11/16 בפני הממונה ומסר לו כי הוא נתון במעצר בית מלא וכי הגיש בקשה לבית המשפט ל"פתיחת חלון" לצורך ביצוע עבודות השירות.
- לאחר הליך שימוע, החליט הממונה להפסיק מנהלית את עבודות השירות משום שעובד השירות משוחרר בתנאים שאינם מאפשרים את התייצבותו להמשך עבודות השירות. ההחלטה ניתנה ביום 30/11/16.
- המשיבה סבורה כי לא נפל פגם בהחלטת הממונה המצדיק התערבות שיפוטית.

דין

בדין שנערך ביום 31/1/17 טען העותר כי פנה לבית משפט השלום לתעבורה בחדרה שהורה על שחרורו בתנאים הכוללים מעצר בית מלא וביקש לאפשר לו את ביצוע עבודות השירות. בית המשפט הורה על תסקיר מעצר לעניין שינוי התנאים והוא ממתין להחלטה. לפיכך, ביקש העותר דחיית הדיון.

נעתרתי לבקשת העותר, בהעדר התנגדות מטעם המשיבה.

בדין הנדחה, ביום 19/3/17 התברר כי בקשתו של העותר להקלה בתנאי מעצר הבית נדחתה, למרות שתסקיר המעצר

בא בהמלצה חיובית.

העותר ביקש לדחות את הדיון עד לאחר שיינתן גזר הדין בתיק הנוסף. הטיעונים לעונש נקבעו ליום 7/5/17.

לאחר ששקלתי את טענות הצדדים, אני סבור כי אין מנוס מדחיית העתירה.

הרושם המתקבל הוא שהעותר מנסה "לדחות את הקץ".

בכתב האישום בתיק 6773/10/12 בו הורשע העותר, נגזר עליו עונש מאסר לריצוי בעבודות שירות. ההרשעה היתה בעבירה של נהיגה בהיותו בפסילה שיפוטית.

קודם לכן, בתיק תת"ע 1933/08/11 ביום 7/9/11, הורשע העותר בעבירה של נהיגה ללא רישיון נהיגה לאחר שרישיונו פקע. נגזר עליו עונש של פסילה למשך 6 חודשים. הנאשם הפקיד את רישיון הנהיגה שלו ביום 25/10/11 ונתפס כשהוא נוהג בפסילה ביום 8/3/12.

בתיק תעבורה 6773/10/12 נגזר דינו של העותר, ביום 25/11/15, במסגרת הסדר טיעון והוטל עליו עונש מאסר של 4 חודשים שירוצה בעבודות שירות החל מיום 16/11/16 (בנוסף לעונשים נלווים אחרים).

לאחר גזר הדין ובטרם החל בביצוע עבודות השירות, ביצע העותר עבירה נוספת. בעקבותיה הוגש נגדו כתב אישום ובקשה למעצר עד תום ההליכים. במסגרת ההליכים שם שוחרר העותר בתנאים מגבילים הכוללים מעצר בית מלא.

מאחר וכתב האישום הנוסף ומעצר בית המלא מנעו מהעותר מלהתייצב לביצוע עבודות השירות, פנה העותר לבית המשפט הפלילי בבקשה לשנות את תנאי השחרור ולצמצם את מעצר הבית כדי לאפשר לו לבצע עבודות שירות.

בית המשפט שדן בבקשה שהגיש העותר לשינוי תנאי השחרור בתיק מ"ת 692/09/16 החליט ביום 13/3/17, לדחות את הבקשה. בדחותו את הבקשה ציין בית המשפט שמתסקיר המעצר שהוגש לו עולה שהעותר עושה מאמצים לקדם את השתלבותו בהליך טיפולי, אולם נראה כי מדובר במאמצים תיאורטיים בלבד, וכך גם המוטיבציה אותה הוא מבטא ביחס לשינוי אורחות חייו. עוד מציין בית המשפט כי נגד הנאשם תלוי ועומד מאסר מותנה של 10 חודשים וכי הנאשם כבר הורשע לאחר שהודה בעבירות שבכתב האישום, והתיק קבוע לטיעונים לעונש.

עניין דומה נדון ברע"ב 5419/14 **מחמד סועאייך נ' מ"י** (החלטה מיום 14/8/14), שם נדחתה בר"ע על החלטת בית המשפט המחוזי שדחה את עתירתו של האסיר נגד החלטת הממונה להפסקת עבודות השירות.

המבקש שם הורשע בעבירה של נהיגה בזמן פסילה, נדון למאסר בעבודות שירות. במהלך ביצוע עבודות השירות, נעצר כשהוא נוהג בפסילה, בדרכו לביצוע עבודות השירות. הוגש נגדו כתב אישום נוסף. בית משפט לתעבורה הורה על שחרורו לחלופת מעצר במתכונת של מעצר בית מלא בביתו. ערר על ההחלטה לשחרור בתנאי מעצר בית נדחה.

בשל מעצר הבית נבצר מהמבקש להתייצב להמשך ביצוע עבודות השירות. לאחר שימוע החליט הממונה על הפסקת עבודות השירות. בית המשפט המחוזי דחה את העתירה בקבעו כי קיימות ראיות לכאורה שהעותר ביצע עבירה נוספת של נהיגה בפסילה וכי עובדה זו כשלעצמה מספיקה כדי להפסיק את עבודות השירות (בהפניה לרע"ב 426/06 חווא נ' שב"ס, החלטה מיום 12/3/06).

בית המשפט העליון מפי כב' השופטת ד. ברק-ארז קובע כי כבר נקבע שהגשת כתב אישום עשויה להוות עילה להפסקת עבודות השירות וכי הדבר נתון לשיקול דעתו של הנציב. האשם להפסקת עבודות השירות רובץ על כתפי המבקש.

במקרה שבפנינו לא רק שהוגש נגד העותר כתב אישום ולא רק שיש ראיות לכאורה, אלא שהמצב הוא כבר לאחר הרשעה. הנאשם הורשע בעבירה הנוספת שעניינה נהיגה בפסילה, תלוי ועומד נגדו מאסר על תנאי של 10 חודשים, ממתין לגזר דינו, הוא נתון במעצר בית מלא במסגרת תנאי השחרור.

המבחן לעילה שבסעיף 51ט(א)(5) איננו מבחן טכני. כלומר, השאלה איננה האם מבחינה טכנית אין הגבלות המונעות מהעותר מלבצע את עבודות השירות. המבחן הוא מהותי - דהיינו, עצם הגשת כתב האישום הנוסף, וודאי לאחר הרשעה, שיקול הדעת נתון לממונה על עבודות השירות לשיקול האם יש מקום לאפשר לאסיר כזה להמשיך בריצוי עבודות השירות לאחר שהוגש נגדו כתב אישום נוסף וזאת בהתחשב, בין היתר, בטיב העבירה באישום הנוסף, נסיבותיה וכל שיקול אחר שיש בו כדי להשפיע על ריצוי עבודות השירות. דהיינו, המניעה איננה מניעה טכנית של האסיר, אלא מניעה מהותית על פי שיקול דעתו של הממונה על עבודות השירות. כך שהעובדה שהנאשם נתון במעצר בית מלא או שהיקף מעצר הבית צומצם, איננה פוגעת או מצמצמת את סמכותו ואת שיקול דעתו של הממונה.

בעקבות תיקון 102 (התש"ח - 2009) המועד הקובע לצורך השאלה האם עבר הנאשם עבירה נוספת, הוא מועד גזר הדין ולא דווקא מועד בו החל לרצות את עבודות השירות.

יצוין כי נוסחו של סעיף 51ט(א)(5) בטרם תיקונו, היה:

"נפתחה נגדו חקירה בחשד שעבר עבירה".

(וראה לעניין סעיף זה רע"ב 426/06 המוזכר לעיל).

במסגרת תיקון מס' 102 הנוסח הקודם בוטל ובמקומו באו ס"ק (5) ו- (6), כפי שהם היום.

לאור האמור, החלטתו של הנציב היתה במסגרת סמכותו ואין מקום להתערב בה.

לפיכך, אני דוחה את העתירה.

העותר יתייצב לריצוי מאסרו ביום 30/3/17, עד השעה 09:00 בבית מעצר קישון.

ניתנה היום, כ"ה אדר תשע"ז, 23 מרץ 2017, בהעדר
הצדדים.